

**MANUAL D'USOS LINGÜÍSTICS
DE LA UNIVERSITAT JAUME I**

**Per implementar l'acció 5.1 de l'eix 1 del Pla pluriennal de
multilingüisme**

Preàmbul

La Universitat Jaume I té com a objectius la promoció i consolidació del valencià, acadèmicament català, com a llengua pròpia i, al mateix temps, l'impuls de la configuració d'un marc multilingüe sobre la base de la utilització i la interacció de diverses llengües en el desenvolupament de les activitats administratives, acadèmiques i institucionals.

El desenvolupament legislatiu i reglamentari dels articles 6.1, 6.3 i 6.6 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix un marc normatiu que obliga els poders públics a emprendre les mesures necessàries i les accions adients per tal que l'ús del valencià, com a llengua pròpia, esdevinga també la pròpia de les administracions públiques valencianes. D'aquest mandat, cal no excloure'n les universitats que, com a administracions titulars d'un servei públic, tenen la seua seu al territori valencià, i, entre aquestes, la Universitat Jaume I de Castelló.

La Llei d'ús i ensenyament del valencià, que desenvolupa els manaments estatutaris, estableix que el valencià és llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i de l'administració pública (articles 2 i 7), que tots els ciutadans tenen el dret a relacionar-se amb els ens de caràcter públic en valencià (articles 10 i 11), que l'Administració ha de garantir l'ús normal, la promoció i el coneixement del valencià (article 5) i que les empreses de caràcter públic han de garantir que els empleats que tinguen relació directa amb el públic tinguen el coneixement suficient del valencià (article 16).

L'article 7 dels Estatuts de la Universitat Jaume I estableix que el valencià és la llengua pròpia de la Universitat i que són llengües oficials les que reconeix com a tals l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. A més, els articles 123.1.d i 98.2.c estableixen, a més, el deure del personal de la Universitat de conèixer la llengua pròpia de la Universitat. Com a desenvolupament dels Estatuts, el Claustre i la Junta de Govern de la Universitat Jaume I van aprovar, al mes de juny del 1998, un Pla de política lingüística de la Universitat

Jaume I que preveu, dins del programa de normalització lingüística (acció 6.1, de l'objectiu específic 6), l'elaboració de criteris institucionals d'ús de llengües en les comunicacions orals i escrites de la Universitat. El 30 de juny de 2011, el Consell de Govern de la Universitat Jaume I va aprovar el Pla pluriennal de multilingüisme, que preveu, en el punt 5.1 de l'eix 1 "redactar i implementar un manual d'usos lingüístics". A açò s'afegeixen els objectius que els darrers anys ha marcat la Comissió Europea en matèria de llengües i multilingüisme, i la creació de l'espai europeu d'educació superior, en el sentit que tots els ciutadans del continent haurien de conèixer la seua llengua pròpia i almenys dues llengües més (en el nostre cas, les dues oficials i dues més).

Aquesta necessitat de criteris d'ús de llengües respon a la situació de doble oficialitat lingüística vigent avui a la Comunitat Valenciana i el creixent i necessari multilingüisme del nostre entorn, que poden donar lloc a l'aplicació de criteris lingüístics diversos per a situacions comunicatives idèntiques. A fi de desenvolupar els preceptes assenyalats, de dotar-se d'un marc de referència globalment vàlid i d'homogeneïtzar la imatge corporativa en matèria de llengua, la Universitat Jaume I ha aprovat els següents criteris d'ús lingüístic.

1. Àmbit d'aplicació

1.1 Els usos lingüístics oficials de la Universitat Jaume I es guiaran pels criteris continguts en aquest document. A més, la Universitat Jaume I té fixats els criteris lingüístics i de disseny de documents administratius, mitjançant el *Manual de documents i llenguatge administratius*¹ i els *Criteris lingüístics per als usos institucionals de les universitats valencianes*².

1.2 La denominació Universitat Jaume I inclou tant la institució com les unitats funcionals que la componen. El Servei de Llengües i Terminologia ha de fixar el nom oficial, en les diferents llengües, de les unitats organitzatives de la Universitat.

2. Competències

¹ <http://sic.uji.es/serveis/slt/manual/manual.html>

² <http://sic.uji.es/bin/serveis/slt/slt5/criteris.pdf>

2.1 El rector o rectora, el Consell de Govern, i també les persones responsables dels serveis i departaments de la Universitat han de vetlar per l'aplicació d'aquests criteris, dins del seu àmbit de competències.

2.2 La Comissió de Política Lingüística de la Universitat Jaume I té funcions d'assessorament i d'informació al Consell de Govern en matèria de política lingüística, per la qual cosa farà el seguiment de l'aplicació d'aquest Manual.

3. Criteri lingüístic general

3.1 El valencià és la llengua pròpia i oficial de la Universitat Jaume I i, com a tal, és la llengua d'ús general i prioritari tant en les relacions internes i externes com en les activitats docents i d'investigació, sense perjudici del que disposa l'article 6.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

3.2 La denominació oficial de la Universitat, d'acord amb l'article 8.d dels Estatuts, és «Universitat Jaume I», denominació que s'ha d'utilitzar en tots els àmbits d'ús dins i fora de la Universitat i que no s'ha de traduir. La Universitat farà servir la denominació «Castelló de la Plana» com a forma oficial del topònim.

3.3 Les denominacions institucionals de la Universitat Jaume I en el seu conjunt i les seues unitats i òrgans, són en valencià.

3.4. Les denominacions de les unitats i òrgans només es poden traduir en els casos en què s'inserisquen en el text d'un document escrit en una altra llengua.

3.5. El castellà és també llengua cooficial de la Universitat Jaume I, i com a tal tindrà l'ús que vinga determinat per la legislació vigent i per aquest manual.

3.6 L'anglès tindrà la consideració de llengua de relació internacional i llengua de treball on siga pertinent, sense perjudici de la utilització d'altres llengües estrangeres en els contextos que es considere més adequat.

4. Usos lingüístics interns

4.1 La informació de caràcter intern que la Universitat Jaume I difonga per mitjà de qualsevol suport es farà en valencià.

4.2 La retolació permanent i temporal de totes les unitats de la Universitat Jaume I es farà en valencià.

4.3 La documentació de gestió, de caràcter administratiu i docent, generada per les facultats, els departaments, els instituts, els serveis i qualsevol òrgan de la Universitat es farà en valencià. El Servei de Llengües i Terminologia és el responsable dels models lingüístics que ha de fer servir la Universitat, ha de fixar els criteris per a la documentació elaborada en qualsevol de les llengües d'ús a la Universitat i ha de proveir la Universitat dels models documentals necessaris, tant unilingües com bilingües o multilingües, i tant impresos com telemàtics.

4.4 El material d'oficina i els programes informàtics que utilitze la Universitat Jaume I han de permetre generar documents amb els trets ortogràfics propis del valencià, a més de castellà i anglès. La Universitat Jaume I donarà preferència a l'adquisició dels programes que tinguen una versió en llengua catalana. El programari corporatiu, especialment els processadors de textos, incorporarà de partida correctors automàtics en valencià, castellà i anglès. A més, la Universitat facilitarà l'adquisició de correctors d'altres llengües quan l'usuari ho requerisca pel seu treball.

4.5 Les aplicacions de desenvolupament de programes informàtics d'informació i gestió, i de docència seran en valencià, a més de castellà i anglès. En les de caràcter docent i administratiu que es desenvolupen en dues o més llengües, els programes s'inicialitzaran per defecte en valencià.

4.6 El valencià serà la llengua prioritària de difusió de la informació del web de la Universitat Jaume I. Els continguts de difusió externa també han de tenir una versió en castellà i en anglès. Els continguts en anglès poden ser resumits o adaptats al públic a qui van adreçats. En el cas dels servidors als quals la Universitat cedeix espai en els seus ordinadors centrals han de tenir almenys una versió dels continguts en valencià. En tot cas, hi constarà als convenis corresponents.

4.7 En els registres administratius de les oficines de la Universitat Jaume I, els assentaments es faran en valencià, excepte si la persona interessada demana que l'assentament es faça en castellà.

5. Usos lingüístics externs

5.1 La documentació adreçada a les altres universitats i a les administracions públiques del domini lingüístic català es farà en valencià.

5.2 Les comunicacions i els anuncis que la Universitat Jaume I adrece als mitjans de comunicació per tal de difondre informació en el domini lingüístic català es farà en valencià. Els serveis de la Universitat, sempre que siga possible, han d'intentar que es publiquen en valencià.

5.3 Les comunicacions orals i escrites que la Universitat Jaume I adrece al públic en general del domini lingüístic català es faran en valencià. Les comunicacions adreçades a residents del domini lingüístic es faran en valencià, sense perjudici del dret dels ciutadans de sol·licitar-ne una traducció al castellà; en aquest cas, es faran en doble versió valencià/castellà, en la qual el valencià figurarà en lloc preferent. Així mateix, la Universitat Jaume I utilitzarà el valencià amb les persones i les institucions de fora del domini lingüístic que s'hagen adreçat a la Universitat en aquesta llengua.

5.4 Les comunicacions i els documents adreçats fora del domini lingüístic català es poden fer en qualsevol llengua, preferentment en la llengua de destinació o en anglès, a més del valencià, si escau.

5.5 Els formularis i impresos que s'hagen d'adreçar fora del domini lingüístic català es faran en doble versió valencià/llengua de destinació. En aquest cas, el text valencià hi ha de figurar en lloc preferent.

5.6 La Universitat Jaume I publicarà en valencià les seues disposicions.

5.7 Els contractes, els convenis, les escriptures i els altres documents amb efectes jurídics, públics o privats, atorgats per la Universitat Jaume I es redactaran en valencià i, si escau, també en la llengua o les llengües que s'acorde.

5.8 Els estudis, projectes i treballs que la Universitat Jaume I encarregue a ciutadans i ciutadanes, institucions o empreses han de ser lliurats en valencià, si l'empresa està ubicada en el territori lingüístic català.

5.9 En la gestió dels serveis universitaris, així com també en totes les funcions que siguen competència de la Universitat Jaume I, els adjudicataris d'aquests serveis garantiran l'atenció als usuaris en valencià. La Universitat, si escau, facilitarà la formació i l'assessorament necessaris per al compliment d'aquesta condició, atenent a la disponibilitat pressupostària.

5.10 En l'atenció oral, el personal de la Universitat Jaume I es dirigirà al públic en valencià, excepte si es tracta d'una persona que ha demanat ser atesa en espanyol o en qualsevol altra llengua que li facilite la comunicació. La Universitat, en tot cas, garantirà l'atenció al públic almenys en anglès, en les situacions que així ho requerisquen.

5.11 Els representants i les representants institucionals de la Universitat Jaume I s'expressaran en valencià en els actes públics fets dins del domini lingüístic català, excepte en casos excepcionals en què es pot utilitzar també una altra llengua. En aquests casos, almenys una part de la comunicació es farà en valencià.

6. Activitats acadèmiques, formatives i culturals

6.1 La Universitat Jaume I ha de posar a l'abast de tot l'estudiantat i personal docent procedents de fora del domini lingüístic català serveis d'ensenyament i d'assessorament en valencià, per tal que puguen adquirir-ne el domini adequat en un curt termini de temps.

6.2 Tota la documentació administrativa de gestió acadèmica (fulls de matrícula, agenda, convalidacions, enquestes, carnet i guia de l'estudiant, certificacions, actes, etc.) es redactarà en valencià. Quan un d'aquests documents vaja destinat fora del domini lingüístic català caldrà fer-ne una doble versió valencià/llengua del lloc de destinació o anglès. Si cal fer-ne

models en altres llengües, el Servei de Llengües i Terminologia donarà el vistiplau a aquests models.

6.3 La documentació acadèmica de caràcter institucional (programes, memòries, etc.) es redactarà en valencià, llevat que per motius legals o raons vinculades a la seua difusió exterior n'aconsellen també la redacció en altres llengües.

6.4 La denominació de les assignatures, les qualificacions, els cursos, els diplomes i altres ensenyaments seran en valencià. Si cal traduir-les, la traducció ha de comptar en el vistiplau del Servei de Llengües i Terminologia.

6.5 Els títols acreditatius d'estudis homologats s'han d'expedir en versió bilingüe, segons l'article 3.2 del Reial decret 1496/87, de 6 de novembre, sobre obtenció, expedició i homologació de títols universitaris. Amb tot, la Universitat Jaume I ha de regular la disposició gràfica d'aquests textos.

6.6 En els processos de selecció de personal, la Universitat Jaume I proporcionarà els mitjans necessaris per fer efectiu el dret d'elecció de la llengua d'expressió en tots els actes en què calga avaluar els coneixements o la capacitació d'una candidatura.

6.7 La formació interna que s'ofereix al personal de la Universitat, i també la formació reglada que s'ofereix a l'estudiantat, utilitzarà com a llengua vehicular, preferentment, el valencià.

6.8 Les activitats culturals organitzades per la Universitat o dins l'àmbit de la Universitat (cursos, xarrades, seminaris, conferències, cicles de cinema o de teatre, activitats esportives, etc.) utilitzaran com a llengua vehicular, preferentment, el valencià.

7. Docència universitària

7.1 La Universitat ha d'incrementar l'ús de la llengua pròpia, com a llengua de preferència en la docència, incentivant polítiques que garantisquen i augmenten progressivament el mínim de crèdits en valencià que es fixe en cada titulació.

7.2. De la mateixa manera, totes les titulacions de la Universitat oferiran un percentatge mínim de crèdits impartits en una llengua estrangera, preferentment en anglès.

7.3. La llengua vehicular de la docència a l'aula és una informació pública i vinculant que tothom ha de conèixer amb suficient antelació.

7.4 Per tal de garantir la seguretat lingüística, tant del professorat com de l'estudiantat, les activitats acadèmiques i els materials de curs, incloent-hi els enunciats dels exàmens, s'han d'impartir i distribuir durant tota la seua durada en la llengua que s'haja indicat prèviament a l'inici d'aquestes, independentment de qualsevol circumstància —com ara un eventual canvi de professorat o les eventuais mancances lingüístiques de qualsevol dels alumnes o destinataris—, i aquesta opció lingüística no es pot modificar ni pot ser objecte de negociació entre l'estudiantat i el professorat d'una assignatura, llevat de casos excepcionals que requeriran l'aprovació de la Junta de Centre.

7.5. La Universitat publicarà una guia per a la docència multilingüe que facilite la interacció entre les diverses llengües i que concilie els drets i els deures del professorat i de l'estudiantat a l'aula i en les activitats acadèmiques.

7.6 L'estudiantat estranger i de la resta de l'estat que estudie a la Universitat Jaume I ha de tenir informació sociolingüística de la Universitat i accés a la formació lingüística suficient que els permeta seguir els estudis en valencià.

8. Ús no sexista del llenguatge

La Universitat Jaume I farà palès el seu compromís amb la igualtat efectiva de dones i homes amb l'ús no sexista del llenguatge independentment de la llengua que s'utilitze.

Castelló de la Plana, 16 de desembre de 2011